

С К О Б



М І С Я Ч Н И Й
І Н Ф О Р М А Ц І Й Н И Й Л І С Т О К
У К Р А І Н С Ь К О Г О П Л А С Т У

9. Неділя, 11 липня 1948.

Додаток до „Нових Днів“ Р. I.

ПЛАСТУНКА П. О.

ДО СОНЦЯ, ДО ВОЛІ!

Табборі ми і лица в нас веселі,
Для нас табір наш вічний, юний сон:
Вітають нас нові міста і села,
Не знаємо страхів, ні перепон!

Наш шлях крутий, камінно-серпентин-
Далека ціль у сонці мерехтить. [вий,
Підемо ми слідом за всіма тими,
Що нас навчили волю й світ любити.

Все вище, все вище і вище —
До щипів скалистих і зір!
Пиш вітер назустрічу свище
шумом приманює бір.

Все вище, все вище і вище
Здіймемо пластунаський наш стяг!
Мета усміхається ближче —
Завзяття палає в очах...

(З проб молодого пластового пера)

У пластовий наплечник

Ідем до табору!

Десять заповідей таборовика(-чки)

Гей, пластуни — гей, юнаки!
Пластуники!
Нарешті скінчилися одинад-
цять місяців важкої праці —
одинадцять місяців животіння
в задушливій атмосфері бараків,
чи задушливій атмосфері чужо-
го оточення. Настав ваш улюб-
лений місяць — місяць табору-
вання. Готуйте наплечники, і в
дорогу — до сонця, до волі, до
простору!

Бажаючи вам гарного відпо-
чинку і щасливого пластування,
хочу порадити вам, що з духо-
вого виряду брати з собою в
наплечник на дорогу, а що ви-
кинути звідти — як лишній ба-
ляст, що ми би вам, вашому
проводові, вашим співтаборови-
кам(-чкам), чи місцевому насе-
ленню заважати. Отже, струнко!
Увага!

ЛИПЕНЬ — МІСЯЦЬ МОЛОДІ

Пластуни і пластуники! Сумівці і сумівки!

В порозумінні з проводом нашого організованого життя в Австрії, Краєва Пластова Старшина і провід СУМ-у прого-
лосили липень — місяцем молоді. В цей місяць відбуваються
відпочинково-вишкільні табори Пласту й СУМ-у, в цей місяць
проводяться грошові збірки на вивінування таборів та на ве-
дення дальшої виховної праці обох організацій. Використайте
цей місяць! Таборуйте, мандруйте! А хто з вас лишається
вдома, організуйте і проводіть збірки на потреби Пласту й
СУМ-у. Робіть добре діло — собі самим! — Вказівки щодо
збірок і відповідні формулярі-листи дістанете в Станиці Крає-
вої Пластової Старшини, адреса: »Ukrainischer Pfadfinder-
bund, Salzburg, Lexenfeld 21.

1. Відкиньте „бараків“ нарі-
кання, шушукання, недовір'я —
бо все це не до лица пластунові.
2. Відкиньте лінощі, „маро-
дування“, не м'явчайте про „не-
обхідність“ їзди до мамусі. Си-
дять у таборі і повними при-
горшнями черпайте його блага.

3. Закиньте всякі витівки й
„поперечення“. Не утруднюйте
праці проводові, сповняйте йо-
го накази — бо його єдина
ціль: навчити вас жити!
4. Не сварьтесь, не бийтеся
зі ровесниками(-цями.) Вони
ваші друзі (подруги).
(Заклячення на 2 стор.)

КВІТ ПАПОРОТИ

Зальцбург, 11. 7. 1948.

Прагнення людини до щастя
на цьому світі старе, як і сам
людський рід. З цим прагнен-
ням людина приходиться на світ
— і не розстається з ним ні
на момент за весь час своєї
життєвої мандрівки. В погоні
за щастям людина ладна схо-
дити всі землі, проплисти всі
моря, рішитися на всяке діло.

Міраж щастя жене людину
в царство мрій — ілюзій. Не-
має ніодного народу — від най-
дикішого до найкультурнішого
— в якому не жили б повір'я-
легенди про „дерева щастя“,
„рослини щастя“, „джерела ща-
стя“...

В нашому народі живе спо-
конвічне повір'я про квіт папо-
роті. В ніч під Івана Купала —
каже повір'я — папороть за-
цвітає. Хто чуває в цю ніч і
зірве квіт папороті — той
знайшов щастя...

Не треба бути дуже спосте-
режливим, щоб у цьому й усіх
інших — старших і нових —
віруваннях відмити одне: ре-
цепти, що в них подаються, за-
надто дешеві. Осяг — щастя
не стоїть у ніякому відношенні
до ціни-праці. Ось де причина,
чому ані старі вірування в чу-
додійні рослини, дерева, дже-
рела щастя, ані модерні віру-
вання в мамону, славу, розко-
ші не дають людині щастя. Бо
всі ці вірування йдуть у роз-
різ з Божим і людським зако-
нами. Бо людське щастя, без
заслуг людини супроти
Творця-Бога й без праці для
щастя ближніх — немислиме.

Пласт дає молодій людині
повну, вичерпну відповідь на
питання: як знайти щастя? Ця
відповідь звучить: служи Бого-
ві, Батьківщині і своїм ближ-
нім — а будеш щасливий.

Підтвердження цієї відповіді
подав у своєму заповіті тво-
рець світового скавтіну-пласту,
Бейден-Пауел: „Я мав щасливе

життя і я хотів би, щоб кожний міг так щасливо жити... Дивіться на все погідно, помагайте другим, попробуйте залишити світ кращим, як ви його застали".

В наші дні підтвердження цієї правди дають і наші пластуни. Тоді, як пересічний скиталець розчаровано скиглить про свою нещасну долю, пасивно вичікуючи квіту папороті з „1001 ночі“, справжні пластуни своєю вірою, ідейною працею для Бога й Батьківщини та добрими ділами збирають чудодійний квіт папороті щастя — на кожному кроці щоденного життя. О. Н.

Десять заповідей таборівика(-чки)

(Закінчення з 1 стор.)

5. Не імпонуйте глупим георойством. Не грайтеся небезпечним знаряддям, як сокира, пила, диск, ратище, куля. Не грайтеся вогнем, не вдавайтеся без опіки на глибоку воду, ні на високі скелі. Не поривайтеся до надмірних тягарів. Бо береженого — Бог береже!

6. Не робіть шкоди місцевому населенню і не входіть з ними в суперечку. Будьте до них увічливі і помагайте їм добрими ділами. На вас відповідальність за добре ім'я Українського Пласту!

7. Не робіть шкоди звірятам, рослинам, чи деревам. Бо пластун — приятель звірят і взагалі природи.

Як вони живуть, працюють, плянують

(Хроніка з червня)

ЗАЛЬЦБУРГ. — 6. 6. Участь Станіці в процесі римо-кат. монастирської церкви в Лексенфельді (свято Божого Тіла). — 10-11. 6. Почесна стійка пластової молоді й участь Станіці в святочному привітанні Єпископа Ексс. Кир Івана. — 13. 6. Почесна стійка пластунів, з прапорами, під час свята „300-ліття Української Національної Револуції“. Співав майже чисто пластовий хор, диригент: пластун Сахарук. Раферат про Гетьмана виголосив голова місцевої Пластової Станіці, Полотно: „Хмельницькій у поході“ і декоратії малював пластун-сеніор проф. Перфенький. — 19. 6. П'ять пластунів(-ок), між ними іменованій, на від'їзному „скобом“ Павло Палієнко, виїжджали до Канади.

— 20 і 21. 6. П'ятдесят пластунів(-ок) відбули дводенну прогульку до Берхтесгадену, де навізали дружні зв'язки з тамошньою українською пластовою молоддю. — На 2-го серпня плянується, в Фушлі, зустріч з чужонаціональними пластунами, а на середину серпня зустріч з українськими пластунами Баварії.

ГРАЦ. — 27. 6. Величаве Свято Весни — перша прилюдна імпреза, з участю чужинців (словінська пластова Група й австрійська, з лядесгавтманом. В програмі: молебень (відправив о. Дмитрук), змагання в відбиванні зі словінцями (перемогли гості 2:1) і вечірня ватра. Сіль промови австрійського лядесгавтмана: „Говоримо різними мовами, але нас братають спільні ідеали“.

Шляхом обміну пластунів, на сезон таборування, Станіція Грац зголосила до табору Гіатерзее коло Зальцбургу один гурток юнаків

ЛЯНДЕК. — Участь Станіці в привітанні Єпископа Ексс. Кир Івана. Підготовляється юнацький і новацький пластові табори в Форарльбергу.

КРЕМСМЮНСТЕР. — Бажкі матеріальні умови — всі пластуни виїхали на зарібкові праці до Стирії, (тільки раз у місяць приїжджають додому, „в гості“). Пластуни Крємсмюнстеру візьмуть участь у таборі юначок, в Фушлі к. Зальцбургу.

»СІРІЙ ЛЕВ« ШЛЕ ПРИВІТ

У приватному листі до Краєвої Пластової Старшини в Австрії, Верховний Пластун Українського Пласту на еміграції, „Сірий Лев“ шле всім пластунам і пластункам в Австрії щирий привіт з Баварії.

В ЛИПНІ таборуємо-мандруємо

ІСКРА З ПОПЕЛИЩ

(8. 7. 1709 — 8. 7. 1948)

8 липня український світ згадував річницю бою під Полтавою...

Задум гетьмана Мазепи і його бій під Полтавою скінчилися тоді, 1709 р., невдачею. На боєвищах Полтави загребутий наїздник загарбав державну незалежність України. Він скасував гетьманський уряд — викоринив навіть назву країни й народу, та насильно насадив імпортівані з Москви: Малоросія, малороси...

Ворог рахував свій „твір“ знищення завершеним. Сподіюючи на полтавські боєвища могили, п'яно тріюмфував.

Але передчасно тріюмфував. У своєму диявольському захопленні молох знищення бачив тільки попелища полтавських боєвищ — та не бачив того, „що там схоронили старі батьки“. Не бачив негасаючої іскри волі, що жеврїла з цих попелищ. Ця іскра жеврїла — присвічувала першій політичній українській еміграції, під проводом Пилипа Орлика, піддержувала національну свідомість і — під подувом „весни народів“ та шторму національно-соціяльних конфліктів розгорїлася в могутнє полум'я 1918—20 рр. Усусуси, Січові Стрільці, всі

борці за Волю України запалювали й досі запалюють свої бойові смолоскипи просто з полтавських смолоскипів Мазепи.

Ось чому вороги так запекло ненавидять Гетьмана-Державника — і чому ми так величаємо його. Ось чому їхня назва: мазепинці — нам за найбільшу честь.

Бо іскра з полтавських попелищ історичною закономірністю неминуче веде до реалізації задумів Гетьмана: до створення Суверенної Української Держави. Бо в бій за осягнення цієї Меті українських мазепинців „благословить могутній дух Мазепи“.

Каєн

З-за океану пишуть:

НАСТУП НА ТОРОНТО

(Від власного кореспондента «Скоб»-у)

Дорогий „Скоб“-е!

Прийми від Станиці „Карпати“, в Торонто, пластовий привіт.

На 23. 5. наш Гурток підготував виступ на З'їзді МУН-у Східн. Канади. Але деякі „добрі люди“ подбали, щоб для Пласту... „не стало“ місця в програмі. Зате „Народний Дім“ радо дав Пластові домівок. А потім і другі товариства хотіли, щоб ми були при них...

Вибрано новий провід Станиці (голова А. Харак, з Зальцбургу до проводу ввійшла Раєвська. До Провірної Комісії вибрано д-ра Шкурата, м-ра Спольського і ст. пластуна Яціва, що першим з українців здобув Мон Блянк).

Великий труд — великий успіх

На 6. 6. ми рішили дати перший Пластовий Вечір, щоб представитися громадянству. Робота була дуже важка. Зарібова праця пластунів — на підготовку виступу лишала тільки неділі. Але всі перешкоди переборено, нав'язано зв'язки з шефом канадської »Provincial Executive of Boy Scouts«

„Я ЗВОРУШЕНА Й ЗАХОПЛЕНА“

(Промова канад. скавтки-українки п-ни Шевчук на Пластовому Вечорі в Торонті, виголошена в українській і англійській мовах).

„Святочна Українська Громада і ви, дорогі пластуни і пластунки!

Всі ми раді з того, що зійшлися на цьому першому Пластовому Вечорі.

Українських пластунів, чи пластунок, я донедавна взагалі ніколи не бачила. Щойно місяць тому я вперше стрінула українського пластуна, що приїхав з Європи. Він оповідав мені багато цікавого про український Пласт і показав привезені українські пластові журнали. Вони мені дуже подобалися. Як багато в них гарного і цікавого не тільки для пластунів, але й взагалі для молоді!... Ми в Канаді не маємо газетки для пла-

Торонто, в половині червня, 1948.

та з місцевими скавтами.

На наше Свято прийшов провід канадійського жіночого скавтіну й декілька скавток. А наші заповнили залю, — і вийшло „чудо“, якого ще Народний Дім не бачив. Пласт вдержав пробу, канадійці в своїх промовах підкреслили високий рівень нашого Пласту і запропонували нам поміч та готовість зареєструвати нас як окрему одиницю. Дуже гарно привітала нас канадійська українка, скавтка п-на Шевчук (її привіт шлю разом з цим листом). Вона сама багато причинилася до налагодження зв'язку зі скавтами Торонто.

26—30—38 ...

Тепер до нас кожного дня зголошуються українці — скитальці й місцеві — охочі вступити до Пласту. До сьогодні наш реєстр зріс до 38.

Вішпел пише не надто багаторі листи. Але я не так бачу: пластун може узяти всі перешкоди! Здобуті серця канадійських українців і взагалі Торонто — найкращий доказ.

Скоб! А-Х-К

стунів, чи пластунок — є тільки журнал для скавтських провідників.

Тиждень тому я стрінула в вашій домівці вже цілу групу пластунів і пластунок. Мене це так зворушило, що тоді я не могла висказати вам свого захоплення. Чи могла я повірити своїм очам? Українські пластуни і пластунки вже працюють, хоч тільки-що приїхали з Європи. Це справжні пластуни! — Сьогодні передаю вам щирий привіт. Я дуже рада, що тепер ми зможемо спільно працювати в пласті — мій патріль (гурток) хоче з вашими пластунами співпрацювати.“

— В США помер Верховний Скавт Америки, д-р Джеймс Е. Уест.

Увага, таборовики(-чки) !

Реченець таборування пересунений

Подані в українській зальцбурзькій пресі реченці пластових таборів для юнаків(-чок), новаків(-чок) та позапластової шкільної молоді, над озером Фушль і Гінтерзее, з огляду на негоду пересуваються на пізніше.

Нові реченці будуть подані в пресі.

Зальцбург, 10.7. 48.
Старшина Пластової Станиці Зальцбург

ВІДГУКИ ТАБОРУВАННЯ:

ПЛАСТОВИЙ ФОКЛЬОР

11 баракових місяців для молоді людини суха пустиня: за цих 11 місяців, звичайно, не родиться ніодна пластова пісня, ніодин скетч. Зате в кожному місяць таборування... Прошу продукцію минулорічних таборів у Ст. Вольфанг:

Ось маршує відділ юначок. Що співають? — „Чету Крилатих“? — Ні, тільки арія та сама, а слова:

„Табір давний „Черногора“,
Хоч у далекий він є чужині,
Далеко тут, в Альпійських горах,
Він завжди вірний рідній стороні...“

А ось вирибок з „Лиса Микита“ новацької „Лисоні“:

„Лев, що цар є над звірами,
Письм не пише з печатками
(„Авенірець на що є?“).
Писарю все каже злати,
Сам собі лягає спати —
І на бороду плює“.

Кінцевий звіт говорить, як кому табір „поплявдував“:

„Бі-Пі“ розходився, „Остодір“ розведився,
Тренер роз'ївся, друг Василь завівся.
Гриця надуло, Авенірія натягнуло —
Джіт залюбився, „Холодний Яр“ втопився.“

Марійка розкомандирувалася,
Валя замагазинувалася,
Картознавство обросло салом
І узброїлося кинжалом“...

В закінчення кулінарна ода „наших найменших“:

„Кухня славно таборова!
Хто і тебе лає,
Той в животі не жолудок,
Але улькус має!“

Такі поезії родилися при 1.500 кальоріях. Що й казати про цьогорічні твори, коли денні пайки збільшаться до 3000 кальорій... **Квак**

Справжні пластуни

Підчас громадянської війни в Індії (вересень — жовтень 1947), скавти міста Дельгі добровільно стали на службу адміністрації. Вони обслуговували пошту, на риск власного життя обводили по місті чужинецьких старшин і службовиків, повнили поліційну службу, палили тіла вбитих і — без різниці релігії, чи касты по-самаритянськи обслуговували нещасних утікачів.

* * *

Молодого старшину британської армії в Індії, Бейден-Пауела (пізніше й дотепер відомого під назвою „Бі-Пі“) індуси прозвали „Мгаля Парзі“ — людина могутня своїм сміхом. Підчас Матабельської війни африканські тубільці дали йому ім'я: „Імпіза“ (Impesa) — вовк, що ніколи не спить.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІ

Гурток „Карпати“, Торонто, Канада. — Вітаємо і щиро дякуємо за прислані матеріали. Допис містимо в цьому числі, знімку — з технічних причин

— щойно пізніше. Сердечний привіт п-ні Шевчук, усім канадійським українцям (інкам) доброї волі й усім „карпатцям“.

Тримайтеся й пишть!

Роби все те, що єднає націю — уникай усього того, що її роз'єднує! (З газет Паль Телекі Мадяр Черкейс)

РОЗВАГИ

100 разів Костомаров

З літер назвища: Костомаров — випишіть усі можливі іменники, вживаючи кожну літеру стільки разів у слові, скільки разів вона приходиться у назві „Костомаров“. Якщо створені іменники будуть іменами, чи назвищами, тоді умова: такі імення і назвища мусять бути загально відомі.

Хто випише більше слів?

Хто поб'є рекорд 100 слів?...

Новак Булька філософує..

Чи Іван теж невдоволений, коли його посадять до „іванової хати“?...

Чи сумівець може бути веселий?...

* * *

— Чому пластуни вітаються лівою рукою?

Яке ім'я дадуть тобі — затвої пластунські прикмети?...

* * *

Колишній зальцбурганин — тепер канадєць — скоб Василь Палєнко прислав своїй матірній станиці пакет „СARE“. Зальцбургська Станиця, що саме б'ється з труднощами влаштування літних таборів, була по пластовий берет зворушена. Тому, що друг Василь вже вирвався з-під зальцбургської юрисдикції, а заки вирватися вичерпав усі аванси, які тут є на складі, не можна було інакше винагородити далекого скоба, як тільки стати лицем до Канади і зворушено ствердити: Пластун завжди практичний!

(Хто черговий?.. — Замість пакету „СARE“ може бути „легча“ посилка — прим. складача).

Чи знаєте, що...

— ГОСПОДАРСЬКО-СУСПІЛЬНА ЛАНКА УНО визнала Міжнародне Пластове Бюро своїм дорадчим органом у справах молоді.

— ЕКСЦ. КИР ІВАН, великий прихильник молоді й тіловиховного руху, підчас своєї візитаци українських осередків в Австрії жваво цікавився життям, працею й успіхами Пласту, СУМ-у та спортових клубів. Перед від'їздом Достойний Гість склав грошову жертву на потреби Пласту. Пласгова модель Зальцбургу й Ляндеку вручила Єврис опози пропам'ятні альбоми, з ілюстраціями з життя й діяльності своїх станиць.

— „МАДЯР ЧЕРКЕЙС“ (мадярські скавти) ім. гр. Телекі закінчили своє запрошення до українців на З'їзд у Бравчав українським і мадярським привітанням „Скоб“ — Йов мункат!

— З'їзд „МАДЯР ЧЕРКЕЙС“, у Бравчав (8. 5), прийняв пропозицію українського делегата (голови Краєвої Пластової Старшини) щодо міжнародної співпраці скавтів (пластунів)-емігрантів.

— ПЛАСТ і СУМ в Австрії працюють в атмосфері найкращої дружби. В Зальцбурзі Пласт допоміг СУМ-ів влаштувати літний табір над Гінтерзее.

— МІСІС БЕЙДЕН-ПАУЕЛ, вдова по основоположнику Скавтського Руху й Перша Скавтка Світу, перебуває вже дванадцятий місяць у подорожі доккола світу. За той час проїхала — автоом, залізницею й літаком — понад 80.000 миль (більш, ніж обвід земної кулі), відвідала 62 міста, виголосила понад 30 радіопромов, 235 доповідей та говорила з 23.000 скавтками.

— АРХИЕПІСКОПА САН ДОМІНГО, монейтора Октавіо Береса, обрано почесним президентом домініканських скавтів.

— ПОВІТРЯНІ СКАВТИ Франції відбувають (1. 7—30. 9) над Секванною „повітряне таборування“ (сон і т. д. на землі! — прим. складача).

— У „ЗВІТІ ПЕРЕД НАЦІЄЮ“, за 1947 р., американські скавти подали такі добрі діла: вислано для годуючих закордоном 2.318.000 кг. м'яса, а для Англії 395.000 кг. товщу. Насаджено 1.235.500 дерев. 90.000 скавтів годували диких пташок. 26.896 скавтів працювали по шпиталях і урядах здоров'я, 29.136 допомагали в нещасливих випадках.

— СКАВТСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ „ЮНАК“ нова влада ЧСР підчинила „комітетові акції“. Назву: Юнак — покищо залишено, але „Червоний Юнак“ буде філією Чеської (Комуністичної) Організації Молоді. Давніх провідників усунуено, колишнього Верховного Чехо-словацького Скавта конфінує в його домашньому арешті „почесна стійка“ двох „червоних юнаків“. Міжнародне Пластове Бюро викреслило „Юнака“ з листи членів і заповіло якнайшаршу підмогу справжнім юнакам (скавтам), що перейшли в підпілля (»The Scouters«).

— Щоб підкреслити, що пластуни не беруть „на ліво“ (пластуни, як відомо, беруть тільки „на право“ — прим. складача).

Перший старт.

ПЕРША ЗОЛОТА МЕДАЛЯ

На Олімпіяді народів ДП в Баварії перше місце в відбиванці чоловіків і золоту медалью здобули українці (грала комплетна шістька „Ле ва“ з Міттенвальду). Під згуки „Ще не вмерла“, український прапор першим на цій Олімпіяді вплив на найвищий, центральний машт. Срібну медалью (друге місце) здобули латвійці, бронзову поляки.

Українська Футбольна Збірна в першій зустрічі Футб. Турніру перемогла югославів 5:1 (3:1).